

Proposta didàctica per a Secundària i Batxiller

DIA A DIA A L'ESCOLA

1.JUSTIFICACIÓ

Des de l'ONGD Escoles Solidàries volem facilitar una eina que permeti reflexió i anàlisi de l'escola d'altra cultura empobrida.

Perquè creiem que altre món és possible, cal ampliar el coneixement per estimar i transformar en companyia, sumant totes les propostes, també la teua.

Des de la pròpia vivència de companyes i companys docents, hem elaborat aquesta unitat com una ajuda més per treballar en valors.

La unitat didàctica presenta un marc teòric comú i una proposta d'activitats específica per nivells.

2.OBJECTIUS

- Sensibilitzar l'alumnat per què perceba els valors de la interculturalitat.
- Apropar el coneixement d'altres pobles i cultures. Promovent una actitud de respecte, valoració i acollida de las persones immigrants, reconeixent les diferents aportacions culturals.
- Estimular l'interés per buscar una informació objectiva, una reflexió oberta, i prendre unes decisions pròpies des de la responsabilitat.
- Practicar l'escolta activa i l'exposició flexible i col·lectiva de les pròpies opinions.

3.METODOLOGIA

La metodologia que es desenvolupa en esta unitat didàctica no pretén plantejar un model únic, atès que cada temps docent i cada grup d'alumnes té unes característiques pròpies i temporals, que impossibiliten la seua còpia efectiva fora del context per al que es va originar. Cada unitat didàctica ha de tenir previst el necessari anàlisi del context i treballar en conseqüència.

En esta **UD** pensem l'Educació com un procés educatiu-socio-intercultural permanent i sistemàtic, que deu aconseguir el desenvolupament del potencial holístic del ser humà, que cada criatura porta al seu interior i que fomenti en l'alumnat la capacitat creadora, investigadora, crítica, autònoma i reflexiva; desenvolupe les seues capacitats de comunicació, compromís i entrega en la transformació de la societat i la seua implicació, amb una visió ecològica del món.

Una metodologia holística, global, totalitzadora, activa, pràctica, comprensiva, oberta, dinàmica, cooperativa, individualitzada, socialitzadora, flexible..., pensada para potenciar la motivació, la autoestima i l'èxit, en un context d'aprenentatge significatiu, inductiu, basat en la llibertat de l'alumnat, les seues característiques, diferències, individualitats, interessos, motivacions..., metodologia encaminada a que l'alumnat aprenga a ser responsable, autònom, sociable, tolerant i que aprenga a viure en societat.

4. ACTIVITATS

ACTIVITATS DE DINAMITZACIÓ

Les dinàmiques prèvies de cooperació o de cohesió de grup tenen un objectiu principal: aprendre a treballar i realitzar activitats en grup. D'aquesta forma s'afavoreix la col·laboració de totes i tots els membres de la classe.

De fet, una de les grates impressions que les voluntàries i els voluntaris d'Escoles Solidàries s'emporten de Guatemala és el comportament del conjunt de la comunitat en les assemblees locals i/o reunions als instituts, ja que participen totes i tots activament –mares, pares, docents i alumnat- formant un conjunt, comportant-s'hi d'una manera exquisida (esperant el torn de paraula, no alçant el to de veu i, fins i tot, demanar disculpes –abans de comentar un assumpte!!- per si allò que diu molesta a una tercera persona).

Per aquest motiu, amb aquesta activitat hem d'intentar que l'alumnat coopere i, també, ajude aquells companys i companyes que no saben o no volen fer-ho perquè només s'aprèn des de la confiança.

Hem adaptat un parell d'activitats anomenades **Ordre a l'espai** (activitat adaptada de www.chicosygrandes.com/dinamicas-grupo) i **Coopera i guanya!** que funcionen de la següent forma.

Ordre a l'espai

En primer lloc, la/el docent marcarà un espai estret bé amb rajoles o pintant amb guix.

En segon lloc, es demana a totes i tots els participants que es col·loquen en línia recta en un dels espais. Se'ls demana que sense parlar han de col·locar-s'hi seguint un ordre determinat: edats, data de naixement, altura... i es comentarà que eixe és l'espai que han d'ocupar sense eixir-se'n. Eixe és l'espai (xicotet) del qual disposen si volen rebre la *refacción* (com s'anomena l'esmorzar a les escoles rurals de Guatemala).

L'objectiu s'ha d'aconseguir entre tots, evitant eixir-se de l'espai. Posteriorment es comprovarà (ja parlant) si tots s'han col·locat correctament i qui es mereixedor o no de la *refacción*.

Per altra banda, si algun/a alumne no es mereixedor/a de l'esmorzar es pot fer un debat per argumentar cadascú la seua opinió (per què no se'l mereix). Una volta finalitzada l'argumentació, preguntar qui seria capaç de compartir-ne el seu per avaluar la cooperació del conjunt.

Coopera i guanya!

Es donarà a l'alumnat un full amb les dues graelles següents. En grups de 3-4 persones han d'ordenar les paraules (1.civilització / 2.piràmide / 3.temple / 4.panís / 5.jeroglífic / 6.calendari / 7.sacerdot) i indicar a quina definició pertanyen.

1. ció/vi/ci/za/lit	a. Planta herbàcia gramínia de l'Amèrica tropical que produeix panotxes amb grans gruixuts i grocs.
2. rà/de/pi/mi	b. Tipus d'escriptura en la qual les paraules es representen amb figures o amb símbols.
3. ple/tem	c. Conjunt de costums, idees, cultura o art d'un poble o comunitat.
4. nís/pa	d. Home dedicat als ritus i oferiments de sacrificis a les seves deïtats, i a cura dels seus temples.
5. ro/je/glí/fic	i. Edifici o lloc públic destinat exclusivament al culte religiós.
6. len/ca/ri/da	f. Persona originària del país o lloc del que es tracta.
7. cer/sa/dot	g. Monument que té en les seues cares una forma triangular.
	h. Sistema de divisió del temps.

4.1. Activitat prèvia al visionat de l'exposició de panells

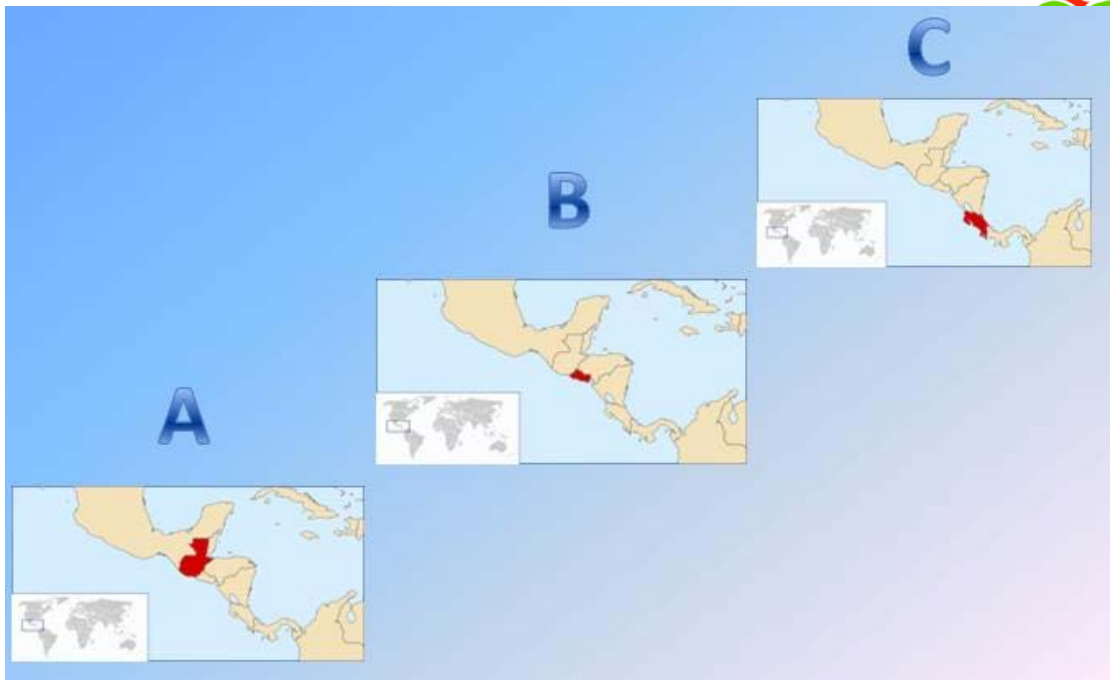
SITUACIÓ GEOGRÀFICA DE GUATEMALA

Es tracta de visualitzar on està ubicada Guatemala. Durada:
1 sessió.

Recursos necessaris: un mapa mundi físic desplegable, unes fotocòpies i/o d'una presentació amb un canó.

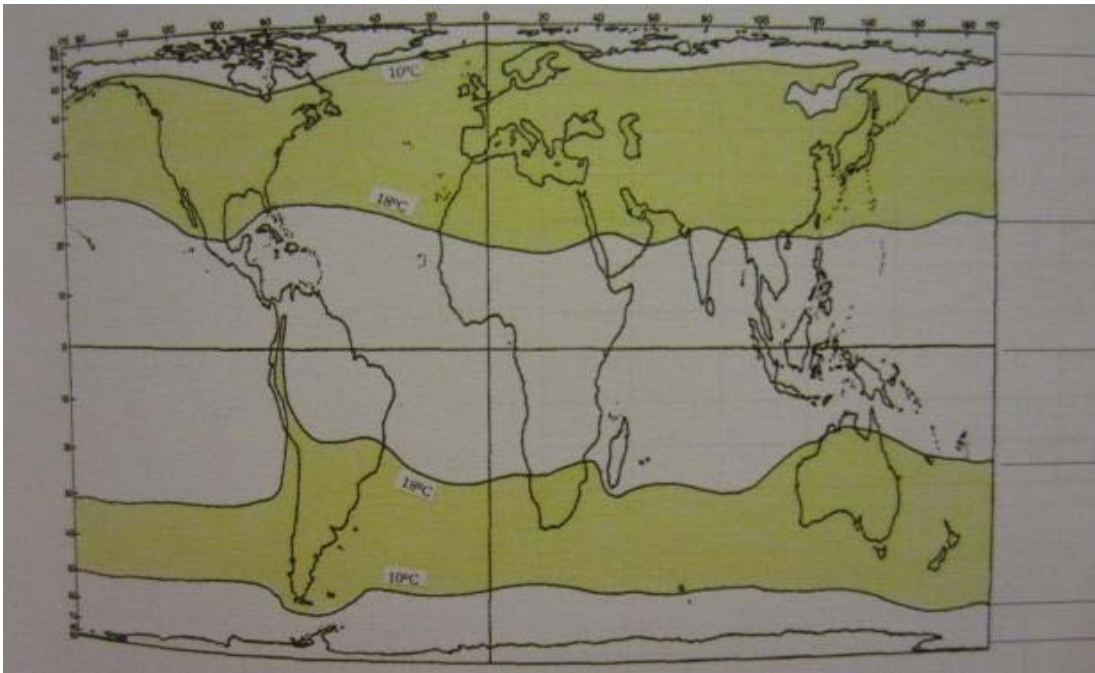
Metodologia: En primer lloc, repassarem un poc de **geografia**. Veuran un mapa del món on podem assenyalar els diversos continents i fer unes quantes preguntes.

- On estem nosaltres? (des del continent fins al municipi)
- On està Guatemala?

Font: Material oferit per Ixmucané (www.ixmucane.org)

En segon lloc, podem repassar alguna **ciència**, per exemple, climatologia.

Font: Climent i Giner, Daniel (1999) *¿En qué mundovives?* Biología y Geología 4º ESO. Ed. Aguaclara

En tercer lloc, com ja sabem on estem nosaltres i on està ubicada Guatemala, fem les preguntes corresponents a cada cicle. Per ex.:

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
- Creieu que tenim el mateix oratge que a Guatemala? Per què?	- Què és una isoterma?
- Quantes i quines són les estacions de l'any? I a Guatemala? - Pots indicar les característiques de cada una?	Si les isoterms són les línies que uneixen els punts que tenen la mateixa temperatura, - Quines creus que són les estacions a Guatemala? - Pots indicar les característiques de cada una?
- Quin tipus de vegetació i animals t'imagines que conviuen allí?	- Quines espècies vegetals i/o animals penses que conviuen a Guatemala?
- Quan ací és estiu, allí quin oratge farà? Doncs, quina roba hem de portar-nos si viatgem allí a agost (p.ex.)?	- Quan ací és estiu, allí quin oratge farà? I si decidiu viatjar a Guatemala de fi de curs, quina roba heu de portar-hi?

3.2. Activitats durant l'itinerari solidari (exposició de panells)

Durada: 1 sessió.

Recursos necessaris: lloc on ubicar els panells de l'ONGD Escoles

Solidàries i fotocòpies de les preguntes que s'exposen als i les alumnes.

Metodologia: visionat lliure de l'exposició, en grups o individuals. Tindran al seu abast unes fotocòpies amb una sèrie de preguntes referents als diferents panells. Aquestes preguntes tindran relació amb les diverses matèries del curs actual. Per exemple,

1. El nostre entorn

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Ara que ja saps on està Guatemala:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Quina és la superfície (en km²) de l'estat espanyol? ○ I la de Guatemala? ○ Compara-les. 	

2. Aplegada a l'escola

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ Per què transporten al cap les coses de pes? ○ En quins mitjans de transport arriben a l'escola? Són els mateixos mitjans de transport que ací? Per què no milloren les vies? 	

3. Les nostres escoles

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que el disseny dels edificis escolars té en compte les persones? ○ Quants tipus d'aula veus a aquest panell? Fes una anàlisi de cadascuna d'elles (estructura, forma, materials, etc.). 	

4. Les nostres aules

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Fixa't bé en el tipus d'aules (material, estructura, forma, etc.).</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que el disseny dels edificis escolars té en compte les persones? ○ Quines són les diferències que trobes entre els teus espais i els de les fotos del panell? Et semblen millor o pitjors? Per què? Comenta els avantatges i inconvenients que hi trobes. 	

5. Els nostres materials

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
Cadascú treballa amb els recursos de què disposa. Fixa't bé i enumera quins són els materials utilitzats, d'on poden provenir i per a quina matèria (matemàtiques, jocs, llengua, etc.) s'han usat.	
<p>Hi ha un llibre de matemàtiques escrit en altra llengua.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Quina? ○ Quina és la llengua que parlen a Guatemala? ○ Quines altres llengües estudies a l'institut? ○ Utilitzes alguna d'aquestes llengües per a estudiar altres matèries (tecnologia, educació física, música...)? ○ Són llengües cooficials? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Quines són les llengües que s'empren als llibres de l'institut? ○ Són cooficials? ○ Quantes llengües hi ha a l'Estat Espanyol? Són totes cooficials? Per què? ○ Quina és la llengua emprada en el llibre de matemàtiques que apareix al panell? ○ Quantes llengües es parlen a Guatemala? ○ Són cooficials? ○ Creus que és important conservar les llengües, encara que el nombre de parlant no siga el majoritari? Per què?

6. Horts escolars

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
Els horts escolars són una extraordinària activitat per a aprendre sobre plantes i, a més, sobre cooperació.	
<p>Fixa't en la seqüència d'activitats desenvolupades en aquest hort escolar i respon aquestes preguntes:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Per què es marquen les fites de l'hort? ○ Si deixem les males herbes, què creus que passaria a les llavors sembrades? ○ Com protegeixen les llavors sembrades? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que la seqüència d'activitats és correcta? Per què? ○ Inclouries alguna activitat més?

7. Els nostres mestres

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
Com pots veure, el transport que s'utilitza, sovint, en les escoles rurals són camionetes.	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que és un transport adequat? Per què? ○ Quins transports escolars utilitzem ací? ○ Explica les mesures de seguretat que 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que és un transport adequat? Per què? ○ Explica en què consisteixen les mesures de seguretat emprades en el transport

s'utilitzen en els diferents vehicles usat com a transport escolar (bus, cotxe, bici...).	escolar (bus, cotxe, bici...).
---	--------------------------------

8. La nostra escola

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Pren nota d'on està reunida la comunitat educativa (reunions de l'escola i assemblea de la comunitat). Explica on es reuneixen els diversos òrgans del teu institut (el claustre, l'AMPA...) i l'associació de veïns, per ex., del teu barri.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ¿En ambdós casos –a Guatemala i a Espanya- aconsegueixen la seua funció? Per què? 	

9. La refacció, el nostre esmorzar

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Les persones que viuen a una comunitat guatemalenca no tenen molts recursos. Per això, el Govern, paga el desdèjuni de l'alumnat que acudeixen a classe. Aquest desdèjuni s'anomena <i>refacció</i> i té una doble funció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Que acudisquen a classe • Que estiguen alimentats. <ul style="list-style-type: none"> ○ Què creus que passaria, durant les classes, si no prengueren la refacció? <p>A Espanya, fa 50 anys, també es donava llet i formatge.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Per què creus que s'hi feia? Pregunta a la gent més major del teu voltant. 	

10. La nostra cantina

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que les condicions de la cantina d'una escola rural a Guatemala són adequades? Per què? ○ Quin horari té la cantina del teu institut? És suficient per atendre les necessitats de l'institut? ○ Fes una comparativa de preus entre la cantina del teu institut i un bar. ¿Per què els preus de la cantina són més barats que als bars? 	

11. Malgrat la pluja...

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ Mirant les fotos del panell, a què creus que dediquen el temps lliure els xicons i les xicones de Guatemala? 	

○ Creus que l'oratge influeix en la seua manera de ser?

3.3. Activitats posteriors al visionat de l'exposició

Durada: 1 sessió.

Recursos necessaris: lloc on ubicar els panell de l'ONGD Escoles Solidàries.

Metodologia: debats en dos grups (segons el nombre d'alumnat), en grups de 4-5 persones i/o en parelles). Possibles preguntes:

1. El nostre entorn

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Ara que ja saps on està Guatemala:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Com viatjaries allí? ○ En quina època? Per què? ○ Calcula quantes hores tardaries a arribar a Ciudad de Guatemala, la capital de Guatemala? ○ Quants euros costaria el viatge? ○ Indaga quina és la moneda de Guatemala i fes la conversió dels euros que t'ha costat el viatge a aquesta moneda. ○ Quina diferència horària existeix entre Guatemala i Espanya? 	

2. Aplegada a l'escola

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ Quines són les vies de circulació per on van a l'escola i/o institut? Hi ha cap diferència entre les nostres vies i les seues? Quines? ○ Quina és la diferència entre els nostres autobusos i els seus? Defineix quina és l'aparença dels autobusos escolars de Guatemala (mida, color, forma...). ○ Penses que té alguna relació la forma dels seus autobusos i les vies de circulació que utilitzen? 	

3. Les nostres escoles

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Els serveis dels instituts són diversos, entre ells, les latrines. N'havies vist cap alguna volta?</p>	

- Defineix una latrina.
- Què és una latrina adobera?
- Quina és la finalitat de l'adob obtingut?
- L'aprofitament dels recursos, l'adob, en aquest cas, quin benefici reporta?

4. Les nostres aules

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Totes i tots sabem com d'important és la higiene de les persones i la neteja dels llocs on vivim i treballem. L'alumnat de Guatemala també té en compte la neteja de la seua classe i, cada dia, quan finalitzen les classes, fan torns per a agranar i deixar en ordre l'aula.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Nosaltres ho fem així, ordenar i agranar? Per què? ○ Creus que el servei de neteja discrimina ací? Per què? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Com veus, el servei de neteja a les escoles rurals de Guatemala no discrimina (diferent gènere i edats). ○ Creus que el servei de neteja discrimina ací? Per què?
<ul style="list-style-type: none"> ○ Qui neteja a ta casa? ○ Tu hi col·labores? Per què? 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Dibuixa a un full les diferents aules que trobes/eu a les fotos. ○ Indica les diferències i la funció de cada element. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dibuixa l'estructura del sostre i les gelosies que hi trobes. ○ Marca les barres de flexió, tracció, etc. que hi trobes. ○ Explica la funció de cada element.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Per què creus que l'aula en forma de cabanya no està completament tancada? Què passarà a l'hivern? 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Et semblen apropiats aquest tipus d'aules? Per què? ○ Com milloraries l'aula? 	

5. Els nostres materials

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>A Guatemala, hi ha moltes dones del món rural que no saben parlar castellà. Per aquest motiu, només poden comunicar-se amb la gent que parla la llengua indígena.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que és un problema? Per què? ○ Com el resoldries? 	<p>La dona rural guatemalenca es troba aïllada del món extracomunitari perquè només sap parlar la llengua indígena.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que això influeix en la seua vida? Per què? ○ Coneixes algun cas paregut al teu voltant? ○ Com el resoldries?

6. Horts escolars

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Els horts escolars són una extraordinària activitat per a aprendre sobre plantes i, a més, sobre cooperació.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Explica com organitzaries i gestionaries un hort escolar. ○ Per a què serviria implantar aquest tipus d'activitats al teu institut? 	

7. Els nostres mestres

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que les mares i els pares participen activament en la comunitat educativa? Per exemple, en reunions, excursions i/o viatges, seminaris.... Per què? ○ Creus que els teus docents animen la participació dels pares i mares a l'institut? Per què? ○ Hi ha AMPA al teu institut? Assabentat quina funció té i quines activitats ofereixen. ○ Oferiries alguna més? Per a què? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que les mares i els pares participen activament en la comunitat educativa? Per exemple, en reunions, excursions i/o viatges, seminaris.... Per què? ○ Creus que les/els docents animen la participació dels pares i mares a l'institut? Per què? ○ Quina solució i/o activitat inclouries per fer que la participació siga major? ○ Quina és la funció del AMPA?

8. La nostra escola

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>Com has vist, es pot fer una reunió en el lloc que cregues convenient.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Has fet alguna classe a l'aire lliure? 	

- Si la resposta a la pregunta anterior és afirmativa. Contesta: Quina? Et va agradar? Per què?
- Creus que totes les matèries es podrien impartir, alguna volta, a l'aire lliure? Amb parelles, feu una proposta al professor/a de la matèria que vulgues. Per exemple: classe d'història al pati de l'institut, asseguts en cadires de pala.

9. La refacció, el nostre esmorzar

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ De què consta la refacció? ○ Si tots els dies fóra la mateixa refacció no caldria fer una taula tan elaborada. Per què creus que és així? ○ Què és una lliura? Fes el canvi a grams i kilograms. 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Quines són els ingredients de les refaccions? ○ Busca què és el mosh i la incaparina. ○ Consulta les graelles de nutrició que has estudiat a classe. Creus que és una dieta equilibrada? Argumenta-ho.
<ul style="list-style-type: none"> ○ Fes un càlcul, en euros, de la despesa setmanal per alumne/a. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Per què només hi ha dones cuinant? On creus que estan els homes? ○ Creus que és just que només hi haja dones cuinant? Per què? ○ Observa les xiques jugant al futbol. Compara la pràctica ací. 	
<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que la societat de Guatemala és masculista? ○ I la nostra? Per què? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Creus que la nostra/la seua societat és masculista? Per què? ○ Què faries per a evitar aquestes situacions? Intenta fer una crítica constructiva.

10. La nostra cantina

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<ul style="list-style-type: none"> ○ Quines condicions sanitàries observes a la cantina del teu institut? ○ En què consisteix un carnet de manipulador d'aliments? 	<ul style="list-style-type: none"> ○ Quines són les condicions sanitàries indispensables que han de complir els establiments que manipulen aliments? ○ Qui revisa que eixes condicions

o Qui ha d'obtenir-lo?	s'hi acompleixen?
------------------------	-------------------

11. Malgrat la pluja...

Preguntes 1r cicle ESO	Preguntes 2n cicle ESO – Batxillerat
<p>La foto més gran està feta després d'una excursió dirigida pels alumnes del col·legi. L'alumnat volia ensenyar als docents de l'ONGD Escoles Solidàries una cova propera a la comunitat i, així, gaudir de la natura que la rodeja.</p> <p>o Creus que els teus pares et deixarien organitzar-ne una? Per què?</p>	<p>La foto més gran està feta després d'una excursió dirigida pels alumnes del col·legi. L'alumnat volia ensenyar als docents de l'ONGD Escoles Solidàries una cova propera a la comunitat i, així, gaudir de la natura que la rodeja.</p> <p>o Quines mesures has de prendre per poder visitar una cova? Per què?</p>
<p>o Intenta, amb els teus companys/es de grup, organitzar una excursió prop del teu institut.</p> <p>o Podeu fer diverses propostes i la millor organitzada pot servir per fer una visita dins d'horari escolar.</p> <p>RECORDA: visitar un lloc vol dir que has d'aprendre alguna cosa.</p>	
<p>o Què porten els xiquets i les xiquetes al cap?</p> <p>o Per què estan treballant?</p> <p>o Tu tens cap necessitat de treballar quan acabes les classes? Per què?</p> <p>o Però, ajudes a casa? Per què?</p>	
<p>o Les dues xiquetes de l'última foto estan fent els deures amb companyia de la mare d'una d'elles. Què et sembla l'escriptori que estan emprant?</p>	

Per finalitzar

Fer un treball de conclusió, en grup. Pot tractar-se d'una exposició (a la resta d'alumnat en la setmana cultura, per ex.), un mural, una projecció, una festa o un compromís.

D'aquesta manera es pot fer una millor avaluació, comprovant que l'alumnat ha après nous coneixements i assolit valors.

5. TEMPORALITZACIÓ

La seqüenciació de las activitats depèn de l'edat, del nombre d'alumnes, de la formació prèvia, actitud, etc. Cada docent sabrà si ha d'augmentar el nombre de sessions. Us proposem tres moments:

- a) Previ a la visió dels panells: moment de motivació, de dinàmiques de cohesió de grup, d'observació, d'investigació, d'interrogants ...
- b) Visió dels panells: De tots o d'un, amb tot el grup, individualment o per equips.
- c) Treball en finalitzar l'exposició que s'afegisca al projecte.

7. RECURSOS

- Guia del professorat
- Model de dinàmiques per als diferents nivells
- Exposició de fotografies en panells
- Projectió de diapositives de l'exposició
- Fulls descarregables per a l'alumnat
- Activitats interactives per a l'alumnat
- Espai a la xarxa on poder afegir el que els centres vagen aportant.

8. AVALUACIÓ

El model d'avaluació ix d' una visió holística, integradora, formativa, comprensiva, espontània i natural.

Tractarem de fer una avaluació que, a més de tècnica, siga ètica i treballi els valors propis i de la resta, en què l'alumnat siga el responsable del seu aprenentatge.

Partirem de la base de que el bon aprenentatge comporta autoavaluació de la pròpia activitat d' aprendre i, per tant, l'autoavaluació ens trasllada a l'autoqualificació individual i del grup.

Es tracta d'observar els progressos de l'alumnat ~~en base als objectius~~ sobre la base dels objectius, però també a altres que es poden afegir-hi.

Ex:

Aportar i argumentar idees i opinions pròpies i/o de l'equip de treball, valorant i adoptant, si escau, idees alienes. Es tracta de valorar la capacitat de defensar amb flexibilitat el propi punt de vista.

8. REFERÈNCIES

Climent i Giner, Daniel (1999) *¿En qué mundo vives?* Biología y Geología. 4º ESO. Ed. Aguaclara. Alicante. 310 pp

Webs consultades

www.ixmucane.org

<http://www.chicosygrandes.com/dinamicas-grupo/>